

Bert Danckaert, Marc De Blicke en Arno Roncada
in Kunsthaus Essen

HET BEST MOGELIJKE BEELD

Met Dirk Braeckman als coach en curator wordt in het Duitse Essen nog tot 11 oktober een selectie van het recente werk van Bert Danckaert, Marc De Blicke en Arno Roncada voorgesteld. Drie uiteenlopende 'Best General Views' die zich in eerste aanleg konden vinden in volgend tekstfragment van Georges Perec: "Iets zien wat je altijd droomde te zien? Maar wat droomde je altijd al te zien? Of nog beter, ontdekken wat je nooit hebt gezien, wat je niet verwachtte, wat je je niet kon voorstellen. Maar hoe geef je daar voorbeelden van? Het is niet iets wat in de loop der tijd is bijgezet in het scala van de verrassingen of wonderen van deze wereld; het is niet het grootse, niet het indrukwekkende; het is zelfs niet noodzakelijkerwijs het vreemde: eerder is het misschien het vertrouwde dat is her-vonden, de broederlijke ruimte..."¹

Erik EELBODE

Maar vanwaar dan de titel 'Best General View'? Er bestaan van die plaatsen van waaruit je – naar verluidt – een ideale opname kan maken: van een waterval, een stadspanorama, een monument, een vallei, een vulkaan. Wanneer je op zo'n 'picture point' plaatsneemt dan heb je en krijg je een 'Best General View'. Het best mogelijke beeld, daar en dan. Dat is uiteraard een bekommernis van iedereen die fotografische beelden maakt – al lopen de meningen over hoe dat ideale beeld eruit zou kunnen zien heel snel uiteen.

In elk geval is geen van de drie fotografen in deze tentoonstelling ooit op zo'n picture point gaan staan om er zonder meer bezienswaardigheden of fraaie (typische, authentieke, enzovoort) plaatsen te fotograferen. Hun aanpak en werken bieden daarentegen drie onvermoede varianten van wat een 'Best General View' vandaag kan inhouden.

OVERAL HETZELFDE

Zo weet je bijvoorbeeld zonder bijschrift niet meteen waar Bert Danckaert zijn foto's heeft gemaakt. Beijing, Kaapstad, Parijs, Madrid, New York, Johannesburg of Essen? Hij reist de wereld rond om ons te tonen hoe alles er overal

hetzelfde is gaan uitzien. Wereldwijd lijken alle Ikea-parkings op elkaar. Bert Danckaert's 'general view' is tegelijk onuitputtelijk en inwisselbaar. In zijn antidocumenten, die enkel op het eerste gezicht documentair ogen, verbindt hij een genadeloze dissectie van het banale ('de globalisering van het alledaagse') met een bijna temperende abstrahering. Ja, het is erg en nee, we hebben geen idee hoe we dit nog kunnen stopzetten. We zien de patronen – hebben er dure woorden voor – maar wat mensen nu eigenlijk drijft blijft ondoorgrondelijk. Kijk maar:

De 'most general view' van Marc De Blicke vindt zowel een aanloopstrook in de fotogeschiedenis als in een doorgedreven analyse van een aantal fotografische parameters en de functie van de fotograaf. 'Rephotographing' is zijn werkwijze: hij gaat letterlijk bestaande plaatsopnames her-fotograferen. Zijn fotografisch standpunt wordt bijgevolg bepaald door andere, reeds bestaande beelden, door een 'gemeenschappelijk bepaalde relevantie' van de plek, niet door persoonlijke intenties en voorkeuren. Maar hoewel bijvoorbeeld het standpunt van de camera vrijwel moeiteloos kan worden gereproduceerd of een historische context gereconstrueerd, laten beelden – wars van elke methodiek – hoe dan ook hun eigen stem doorklinken.

AFSTAND

Elke camera, elk kader ademt afstand. De camera is een toestel, het kader een (verschuivende) conventie. In een gefotografeerde ruimte raak je nooit 'binnen', dat niet, maar de (doordachte) afstandelijkheid van camera en kader – nog een gemeenschappelijk kenmerk van deze drie fotografen – behoeden ons tegelijk voor loze symbolen of makke allegorieën. We zien wat we zien.

De plaatsen waar blinde mensen wonen en leven, bijvoorbeeld. Uit deze reeks 'Blind People Interiors' brengt Arno Roncada in Essen een selectie. "De mensen die deze interieurs bewonen", schrijft Liz Haines, "zijn een opgedreven bewustzijn van het hier en nu gewend, ze zijn een leven gewoon zonder de hints of geheugensteuntjes die ons gezichtsvermogen ons aanreikt. In deze foto's kunnen we een aantal tactieken van herhaling, herinnering en patroonvorming herkennen die blinde mensen helpen om in hun hoofd de tijd terug te draaien of vooruit te zetten, waardoor ze zichzelf in hun omgeving kunnen positioneren. Dat maakt deze beelden wellicht ook tot heel interessante gidsen voor onze visueel

"BLIND PEOPLE INTERIORS #5" VAN ARNO RONCADA

oververzadigde omgeving."

Net als de werken van Bert Danckaert en Marc De Blicke dat op een heel eigen wijze doen, nodigen Arno Roncada's beelden van huiselijke intimiteit ons uit om vanuit de beelden zelf een diagnose te stellen over datgene wat buiten hen bestaat. In die zin vormen ze een grondig onderzoek naar een alternatieve, a-visuele logica. Een logica die kan helpen om onze beeldenwereld zo

diepgaand en grondig mogelijk te analyseren, om te reageren op de vragen die hij oproept en om de reikwijdte te vergroten van de keuzes die we voor onszelf maken.

'Best General View' tot 11 oktober in Kunsthaus Essen, Rubezahlstrasse 33, Essen, Duitsland. Open do-zo van 15-18u. www.kunsthaus-essen.de

1. Georges Perec, 'Espèces d'espaces', 1974; 'Ruimten rondom', vertaling Rokus Hofstede, Arbeiderspers, 1998